

selv hidtil har opnaaet. Jeg skal indrømme, at det nuværende Styre i Grønland i mange Henseender har været godt, navnlig saaledes som det har været formet i den sidste Menneskealder. Men vi maa være opmærksomme paa, at vi styrer Grønland efter et særegent System, og vi maa undersøge, om dette System fortsat er holdbart, og navnlig maa vi undersøge, om de Resultater, andre Nationer er naaet til i deres Administration overfor eskimoiske Stammer, kan siges at være bedre end de Resultater, vi er naaet til. Jeg vil ogsaa straks sige, at jeg forbeholder mig at stille Ændringsforslag under Lovforslagets videre Behandling her i Tinget. Jeg tænker her i første Linie paa Bestemmelserne vedrørende Undervisningen i Grønland, Skoleforholdene.

Lovforslaget, som det nu her forelægges af mig, bryder ikke paa noget Punkt med det i et Par Hundrede Aar opretholdt Princip med Hensyn til Styrelsen af Grønland. Grønland har hidtil været et lukket Land, det har været forbudt enhver, der ikke havde den danske Stats særegne Tilladelse dertil, at gaa i Land paa Grønland, at besejle Grønland, at handle paa Grønland, at tage nogen Del af Landet i Besiddelse. Under visse Omstændigheder kunde et Skib faa Adgang for at hente Drikkevand, og naar der var sket Havari paa Skibet o. s. v., men praktisk taget har Grønland hidtil været og er den Dag i Dag et lukket Land.

Det Udvalg, der i 1920—21 behandlede det grønlandske Spørgsmaal, drøftede meget indgaaende Spørgsmaalet om, hvorvidt det var tilraadeligt fortsat at styre efter det hidtidige Princip. Der blev ikke i dets Betænkning givet nogen Vejledning, som man umiddelbart kunde ty til for at komme ind paa en Afløsning af Princippet. Men man udtalte sig alligevel i Betænkningen paa en saadan Maade, at der ikke kan være Tvivl om, at Udvalgets Medlemmer har haft et aabent Øje for Ønskeligheden af at komme ind paa et andet Princip og for, at vi før eller senere maa opgive, i alt Fald delvis, det Princip, hvorefter vi hidtil har styret Grønland.

Udvalget udtaler i sin Betænkning følgende: „Det Hovedformaal, som efter Udvalgets Mening bør sættes, er Grønlandernes Udvikling til Selvstændighed, det vil sige til en saadan Modenhed i moralsk og økonomisk Henseende, at de kan blive i Stand til at leve i fri Forbindelse med den øvrige Verden, naar Landets nuværende Afsondringstilstand en Gang i Fremtiden

ophører. En af de Veje, der indenfor Udvalget oftest er blevet peget paa, og som man vedblivende bør følge for at naa dette Maal, er at knytte Grønland saa nær som muligt til Danmark og i saa vidt et Omfang som muligt at tilføre Landet dansk Civilisation og Kultur“. Og videre siger Udvalget: „Naar det ovenfor er sagt, at Grønlandernes Selvstændighed i moralsk og økonomisk Henseende bør være Hovedformaalet for Arbejdet i Grønland, er dette et andet Udtryk for, at der bør arbejdes med Monopolhandelens Afløsning af Frihandel for Øje. I Lighed med de Tanker, der er fremsat indenfor tidligere nedsatte Kommissioner, er ogsaa nærværende Udvalg af den Anskuelse, at Monopolet, saa snart som det af Hensyn til Befolkningen kan forsvares, bør ophæves, ligesom man ikke er blind for, at en fortsat Afspærring af Grønland under det moderne internationale Handelssamkvem i det lange Løb maaske end ikke er mulig. Men paa den anden Side mener Udvalget, at Forholdene i Grønland stadig er af en saadan særlig Beskaffenhed, at der endnu ikke kan være Tale om en Reform, som kan gennemføres med det samme, men kun om en Udvikling hen imod et Maal, hvis Opnaaelse beror paa mange forskellige Faktorer“.

Det fremgaar af disse Udtalelser af Udvalget, at man har syslet med Monopolspørgsmaalet, at man har haft en levende Følelse af, at Monopolet ikke i Længden lader sig opretholde, men man har ikke kunnet give virkelige Direktiver i denne Henseende. Man har i Almindelighed udtalt sig om, at man skulde udvikle Grønlanderne til større Selvstændighed uden egentlig at pege paa, hvorledes man skulde tilrettelægge en Plan, der virkelig tog Sigte paa at føre os bort fra Formynderskabet og ind i Forhold, hvor Grønlanderne kunde staa paa egne Ben. Jeg siger ikke dette for at rette nogen Bebrejdelse mod Udvalgets Medlemmer, thi det er utvivlsomt, at Spørgsmaalet er af overordentlig stor Vanskelighed, men lige saa utvivlsomt er det — det er i alt Fald min Opfattelse —, at vi ikke fortsat kan afvise Spørgsmaalet med nogle Bemærkninger om, at vi skal se at udvikle Grønlanderne til en saadan Selvstændighed, at de en Gang i Fremtiden kan staa paa egne Ben. Vi maa tilrettelægge vort Arbejde systematisk med det Maal for Øje, saaledes at vi saa nogenlunde kan overskue den Tid, der endnu er tilbage for det egentlige Monopolstyre, det egentlige Formynderskab.

Udvalgets Medlemmer har ikke været